

ЖИТОМИРСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ
ЖИТОМИРСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Приймальною комісією Житомирського
медичного інституту ЖОР

«КЗ» Квітень 2023 року, протокол № 2

Голова приймальної комісії Житомирського
медичного інституту ЖОР

Світлана ГОРДІЙЧУК

ПРОГРАМА

вступного фахового іспиту з клінічного медсестринства
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 223 «Медсестринство»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
Житомирського медичного інституту
Житомирської обласної ради
в 2023 році

Житомир
2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму розроблено відповідно до стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 223 «Медсестринство» (Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 №1344) та стандарту вищої освіти зі спеціальності 223 «Медсестринство» галузі знань 22 Охорона здоров'я для другого (магістерського) рівня вищої освіти (Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 24.06.2022 р. № 589).

Прийом абітурієнтів для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» проводиться за результатами вступного фахового іспиту у формі письмового тестування з клінічного медсестринства.

Увага акцентується на перевірці теоретичних знань при виконанні тестових завдань з вступного фахового іспиту для конкурсного відбору.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Клінічне медсестринство у внутрішній медицині

Клінічне медсестринство при захворюваннях органів дихання

Поняття про внутрішню медицину, її місце серед інших клінічних дисциплін. Охорона праці в галузі. Техніка безпеки на робочому місці. Чинні накази МОЗ України щодо техніки безпеки.

Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, періоди, симптоми та синдроми, перебіг, діагностику, прогноз, види та напрями лікування, профілактику. Методи обстеження хворих (суб'єктивні, об'єктивні та додаткові).

Анатомо-фізіологічні особливості органів дихання. Методика обстеження органів дихання пацієнта: основні скарги, особливості збору анамнезу хвороби та життя, об'єктивні дані, додаткові методи обстеження. Основні синдроми при захворюваннях органів дихання.

Гострий бронхіт, хронічний обструктивний бронхіт: визначення, етіологія, основні клінічні симптоми. Основні проблеми пацієнта з хронічними

обструктивними захворюваннями легень. Принципи лікування хронічного обструктивного бронхіту.

Пневмонія: визначення, етіологія, основні клінічні симптоми, виявлення проблем пацієнта. Рентгенологічна та лабораторна діагностика. Основні принципи лікування. Ускладнення та їх профілактика. Участь медичної сестри/медичного брата в навчанні пацієнта та його оточуючих правилам догляду.

Бронхіальна астма: визначення, етіологія, діагностичні критерії бронхіальної астми, оцінка ступеня важкості нападу важкості бронхіальної астми. Медсестринський процес: виявлення проблем пацієнта з бронхіальною астмою. Методи діагностики бронхіальної астми. Алгоритм надання невідкладної долікарської допомоги під час нападу бронхіальної астми на догоспітальному етапі. Поняття про астматичний статус. Роль медсестри/медичного брата у догляді та спостереженні за пацієнтами. Ступеневе лікування бронхіальної астми. Профілактика захворювання.

Туберкульоз легень: визначення, етіологія, шляхи зараження. Уявлення про основні клінічні форми туберкульозу. Ранні скарги хворих із туберкульозом легень. Методи лабораторної діагностики, основні показники. Туберкулінодіагностика. Принципи лікування. Особливості догляду за хворими з відкритою формою туберкульозу легень. Специфічна та неспецифічна профілактика туберкульозу.

Гнійні захворювання легень: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина бронхоектатичної хвороби та абсцесу легень, ускладнення, діагностика, принципи лікування та догляд за пацієнтами, профілактика.

Сухий та ексудативний плеврит: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина залежно від виду плевриту, діагностика, принципи лікування, догляд за пацієнтами.

Поняття про рак легень: визначення, фактори ризику, патогенез, клінічна картина, ускладнення. Невідкладна долікарська допомога при легеневій кровотечі.

Значення ранньої діагностики для прогнозу захворювання, принципи лікування, профілактика.

Поняття про хронічні неспецифічні захворювання легень. Емфізема легень, пневмосклероз. Визначення, етіологія, патогенез, клінічна картина, ускладнення, діагностика, принципи лікування, профілактика.

Клінічне медсестринство при захворюваннях серцево-судинної системи

Анатомо-фізіологічні особливості органів кровообігу. Методика обстеження органів кровообігу пацієнта: основні скарги, особливості збору анамнезу хвороби та життя, об'єктивні дані, додаткові методи обстеження.

Ревматична хвороба: визначення, етіологія, основні прояви ревмокардиту, поліартриту. Проблеми пацієнта. Ускладнення. Медсестринське планування догляду за пацієнтами.

Набуті вади серця. Уявлення про етіологію, про порушення гемодинаміки при недостатності мітрального клапану та стенозі мітрального отвору. Вади серця компенсовані та декомпенсовані. Аортальні вади серця: недостатність клапана та стеноз аорти. Сучасні методи діагностики та лікування.

Атеросклероз: визначення, етіологія, проблеми пацієнта. Основні принципи лікування, роль медичної сестри/медичного брата у вирішенні проблем пацієнта з атеросклерозом.

Гіпертонічна хвороба: визначення, етіологія, проблеми пацієнта, класифікація. Основні клінічні симптоми. Принципи лікування. Медсестринська діагностика, планування медсестринських втручань. Принципи лікування, особливості догляду за пацієнтами. Профілактика захворювання.

Гіпертонічний криз: клінічні прояви, надання невідкладної долікарської допомоги, догляд за хворими.

Ішемічна хвороба серця: визначення, фактори ризику, класифікація.

Стенокардія: клініка нападу стенокардії, невідкладна долікарська допомога. Догляд за хворими під час нападу стенокардії. Принципи лікування між нападами.

Інфаркт міокарда: визначення, причини, проблеми пацієнта. Основні клінічні симптоми типової форми інфаркту міокарда. Медсестринська діагностика, планування медсестринських втручань. Основні принципи лікування. Методи лабораторної діагностики. Роль ЕКГ в діагностиці інфаркту міокарда.

Екстрена долікарська допомога, роль медсестри/медичного брата в її виконанні, транспортування хворих, госпіталізація, виявлення проблем пацієнта з інфарктом міокарда.

Гостра лівошлуночкова недостатність: серцева астма, набряк легень. Етіологія, основні клінічні симптоми, екстрена долікарська допомога.

Хронічна серцева недостатність: стадії, основні клінічні симптоми. Медсестринська діагностика та планування медсестринських втручань. Принципи лікування. Догляд за хворими. Профілактика.

Клінічне медсестринство при захворюваннях органів травлення

Методика обстеження органів травлення пацієнта: основні скарги, особливості збору анамнезу хвороби та життя, об'єктивні дані, додаткові методи обстеження.

Гострий гастрит: визначення, етіологія, клінічна картина, невідкладна допомога, тактика, профілактика. Медсестринський процес.

Хронічні гастрити А, В, С: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, ускладнення, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика. Участь медсестри/медичного брата у вирішенні проблем пацієнта.

Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки: визначення, етіологія. Сприятливі чинники розвитку захворювання. Основні скарги в залежності від локалізації патологічного процесу. Об'єктивні та додаткові дані, інтерпретація їх медсестрою/медичним братом. Ускладнення виразкової хвороби. Екстрена долікарська допомога при кровотечі, перфорації. Основні принципи лікування неускладненої виразкової хвороби. Прогноз. Профілактика. Медсестринський процес.

Рак шлунка: визначення, етіологія, клінічна картина, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика.

Хронічний гепатит, цироз печінки, печінкова недостатність: визначення, етіологія, основні клінічні симптоми. Сприятливі чинники розвитку захворювання. Основні скарги хворих. Сучасні методи діагностики. Принципи лікування, догляд за пацієнтами, профілактика захворювання.

Холецистит хронічний: визначення, етіологія. Клінічна картина хронічного холециститу. Лікування хронічного холециститу. Медсестринський процес.

Жовчнокам'яна хвороба: визначення, етіологія. Клінічна картина нападу жовчної коліки, екстренна долікарська допомога. Лабораторна та інструментальна діагностика, інтерпретація даних. Принципи лікування. Особливості догляду за хворими. Профілактика захворювань.

Ентерити та коліти: визначення, етіологія, патогенез, клінічна картина, діагностика, принципи лікування, профілактика.

Хронічний панкреатит: визначення, етіологія, клінічна картина, діагностика, принципи лікування, профілактика.

Клінічне медсестринство при захворюваннях нирок та сечових шляхів

Методика обстеження сечовивідних органів пацієнта: основні скарги, термінологія дизурічних розладів, особливості збору анамнезу хвороби та життя, об'єктивні дані, додаткові методи обстеження: лабораторні та інструментальні.

Гломерулонефрит гострий і хронічний: визначення, етіологія, основні клінічні симптоми. Пієлонефрит гострий і хронічний: визначення, етіологія, основні клінічні симптоми. Лабораторна, інструментальна діагностика. Підготовка пацієнтів до проведення додаткових досліджень, інтерпретація отриманих даних. Перебіг, діагностика. Принципи лікування. Профілактика захворювань.

Нирковокам'яна хвороба: визначення, етіологія, клінічна картина, діагностичні критерії, принципи лікування, профілактика. Невідкладна допомога в разі нападу ниркової коліки. Медсестринський процес.

Хронічна хвороба нирок. Основні причини, патогенез, клінічні симптоми, стадії. Додаткові методи обстеження: лабораторні та інструментальні. Принципи лікування, гемодіаліз, трансплантація нирки.

Клінічне медсестринство при системних захворюваннях сполучної тканини

Анатомо-фізіологічні особливості сполучної тканини.

Ревматоїдний артрит: визначення, етіологія, основні клінічні симптоми.

Методи діагностики. Сучасні принципи лікування. Особливості догляду за пацієнтами.

Системний червоний вовчак, системна склеродермія. Участь медсестри/медичного брата в діагностиці захворювання. Основні принципи лікування. Профілактика захворювань.

Клінічне медсестринство при захворюваннях крові та органів кровотворення

Методика обстеження органів кровотворення пацієнта, симптоми і синдроми. Сучасні методи діагностики.

Анемії: визначення, класифікація. Основні клінічні симптоми. Діагностика. Сучасні методи лікування. Особливості догляду за хворими. Участь медичної сестри/медичного брата у профілактиці захворювання.

Залізодефіцитна анемія. Основні клінічні симптоми. Діагностика. Сучасні методи лікування.

Мегалобластні анемії: визначення, етіологія, клінічні симптоми. Лабораторна діагностика. Методи лікування. Особливості догляду за хворими. Участь медичної сестри/медичного брата у профілактиці захворювання.

Гострий лейкоз. Хронічний лейкоз (мієлолейкоз, лімфолейкоз). Визначення. Клінічна класифікація. Етіологія, патогенез. Основні клінічні симптоми і синдроми, характерні для даного захворювання. Значення лабораторної діагностики, основні показники, зміни загального аналізу крові. Перебіг хвороб, прогноз. Ускладнення. Принципи лікування, особливості догляду, деонтологічні норми поведінки при спілкуванні з хворими та їх родичами. Медсестринський процес.

Поняття про лімфогранулематоз.

Геморагічні діатези: визначення, класифікація, етіологія, патогенез, клінічна картина гемофілії і тромбоцитопенічної пурпури, діагностичні критерії, принципи лікування, особливості догляду, диспансерне спостереження за пацієнтами. . Медсестринський процес.

Клінічне медсестринство при захворюваннях ендокринної системи та обміну

речовин

Методика обстеження ендокринних органів пацієнта, симптоми синдрому. Додаткові методи обстеження: лабораторні та інструментальні.

Хвороби щитоподібної залози. Дифузний токсичний зоб (тиреотоксикоз). Ендемічний зоб. Мікседема. Етіологія, основні клінічні прояви, стадії, основні методи діагностики (лабораторні та інструментальні), принципи лікування. Особливості догляду за хворими. Лабораторна та інструментальна діагностика, інтерпретація отриманих даних медичною сестрою/медичним братом.

Цукровий діабет: визначення, етіологія, класифікація. Основні клінічні симптоми. Лабораторна та інструментальна діагностика. Ускладнення. Надання екстреної долікарської допомоги при гіпо- і гіперглікемічній комах. Принципи лікування. Догляд за пацієнтами, профілактика захворювання, диспансеризація. Участь медсестри/медичного брата в навчанні пацієнта та його оточуючих правилам догляду.

Захворювання гіпофіза та наднирників.

Ожиріння: визначення, етіологія, класифікація, клінічна картина, діагностика, принципи лікування, профілактика.

Клінічне медсестринство при алергічних захворюваннях

Алергічні захворювання. Уявлення про алергію та алергічні реакції негайного та сповільненого типу. Кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок. Причина алергічних реакцій і механізм їх виникнення. Основні клінічні симптоми і синдроми. Перебіг, ускладнення, невідкладна допомога.

Поняття про полінози, медикаментозну алергію, сироваткову хворобу.

Профілактика алергічних захворювань.

Клінічне медсестринство при професійних хворобах та отруєннях

Уявлення про професійні хвороби. Їх класифікація залежно від шкідливих та небезпечних виробничих чинників.

Пневмоконіози: визначення етіологія, класифікація, клінічні прояви,

діагностика, принципи лікування, профілактика.

Вібраційна хвороба: визначення, етіологія, клінічні прояви, діагностика, принципи лікування, профілактика.

Отруєння ртуттю, свинцем, марганцем, пестицидами. Невідкладна медична допомога, профілактика.

Експертиза працездатності і принципи профілактики професійних хвороб та отруєнь.

Клінічне медсестринство в хірургії

**Механічні та термічні ушкодження. Ушкодження хребта, кісток таза.
Хірургічна інфекція**

Етіологія та епідеміологія хребтово-спинномозкової травми (ХСМТ). Класифікація. Патоморфологічні зміни. Патогенез травми спинного мозку. Клінічні прояви. Діагностика. Оцінювання функціонального стану пацієнтів за шкалою Х. Френкеля. Лікування. Ускладнення, їхнє лікування та профілактика. Реабілітація хворих з ХСМТ. Експертиза непрацездатності.

Ушкодження кісток таза. Етіопатогенетичні чинники. Класифікація. Клінічні симптоми. Діагностика. Лікування.

Опіки. Класифікація опіків за етіологічними чинниками, глибиною ушкодження. Характеристика різних видів опіків. Механізм ушкоджувальної дії електричного струму. Ураження тканин розрядом атмосферного електричного струму (блискавки). Методи визначення площі та глибини опіків. Формулювання діагнозу. Прогнозування тяжкості та наслідків опіків. Організація та сучасні підходи до лікування опіків, опікового шоку.

Обмороження. Сприятливі чинники у виникненні обмороження. Класифікація обморожень за клінічними проявами та ефективністю температурного впливу, глибиною ураження. Визначення глибини обмороження. Формулювання діагнозу. Наслідки обморожень. Традиційні та сучасні підходи у

лікуванні пацієнтів з холодовою травмою (консервативне та хірургічне лікування).

Хірургічна інфекція

Визначення. Чинники розвитку хірургічної інфекції та поширення бактерій в організмі. Класифікація хірургічної інфекції. Сучасні патогени хірургічної інфекції. Вхідні ворота. Реакція макроорганізму. Клінічні прояви гнійно-запального процесу: загальні та місцеві. Загальні принципи лікування гнійної інфекції. Гнійні захворювання шкіри та підшкірної жирової клітковини (фурункул, карбункул, абсцес, флегмона, гідраденіт, бешиха, еризипелоїд). Гнійне запалення залоз (паротит, мастит), лімфатичних судин та вузлів. Панарицій. Флегмона кисті. Остеомієліт. Етіо-патогенетичні чинники. Класифікація. Клінічні ознаки. Діагностика. Лікування, догляд та профілактика.

Загальна гнійна інфекція (сепсис). Етіопатогенетичні чинники, класифікація, клінічні ознаки, діагностика, лікування та догляд.

Гостра та хронічна специфічна хірургічна інфекція (сказ, сибірка, дифтерія ран, актиномікоз, сифіліс кісток та суглобів). Етіопатогенетичні чинники, класифікація, клінічні ознаки, діагностика, лікування та догляд. Особливості догляду і лікування ВІЛ-інфікованих у хірургічному стаціонарі.

Ушкодження та захворювання голови, шиї, грудної клітки.

Ушкодження та захворювання голови

Черепно-мозкова травма. Етіопатогенетичні чинники. Класифікація. Симптоматика, характерна для черепно-мозкової травми загалом. Клініко-патоморфологічна характеристика окремих форм черепно-мозкової травми струс головного мозку, забиття головного мозку, дифузне аксональне ушкодження, стиснення головного мозку. Діагностика. Загальні принципи та вікові особливості лікування черепно-мозкової травми. Ускладнення та наслідки черепно-мозкової травми. Реабілітація та прогноз для пацієнтів, що перенесли черепно-мозкову травму.

Неспецифічні гнійно-запальні захворювання головного мозку (абсцес головного мозку, гострий менінгіт). Етіопатогенетичні чинники. Шляхи розповсюдження інфікуючих агентів. Патоморфологічні ознаки абсцесу головного

мозку. Клінічні ознаки. Диференційна діагностика. Діагностичні обстеження та лабораторні дослідження. Лікування — консервативне та оперативне.

Ушкодження грудної клітки та її органів

Класифікація ушкоджень грудної клітки та її органів. Етіопатогенетичні чинники. Діагностика. Симптоми. Особливості невідкладної допомоги та лікування.

Відкрита травма грудної стінки. Пневмоторакс. Піопневмоторакс. Класифікація. Етіопатогенетичні чинники виникнення захворювання. Класифікація. Клінічні ознаки. Методи діагностики. Принципи лікування та профілактики. Прогноз.

Поранення серця та перикарда. Клінічні ознаки.

Ушкодження великих судин грудної порожнини. Клінічні ознаки. Невідкладна допомога та лікування.

Особливості клінічної симптоматики, діагностики та лікування захворювань та ушкоджень стравоходу.

Захворювання органів грудної клітки

Вроджені вади розвитку грудної клітки (лійкоподібна та кілеподібна деформації, вроджена розщілина грудної клітки, синдром Поланда). Клінічні прояви. Діагностика. Лікування. Вади розвитку легень (аплазія, агенезія, гіпоплазія, вроджені кісти легень). Етіопатогенетичні чинники. Клінічні прояви. Діагностика. Лікування.

Гострі гнійно-деструктивні захворювання легень. Бактеріальна деструкція легень (БДЛ). Патогенез. Класифікація. Клінічні ознаки. Діагностика. Лікування.

Бронхоектазія. Етіопатогенетичні чинники. Клінічні ознаки. Методи діагностики. Лікування та профілактика. Прогноз.

Атрезія стравоходу. Причини виникнення. Класифікація. Клінічні ознаки. Методи діагностики. Лікування. Прогноз.

Гострий медіастиніт. Аневризма грудної частини аорти. Класифікація. Клінічні ознаки. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування.

Захворювання сечової та статеві систем,

судин нижніх кінцівок. Вроджені вади розвитку.

Ушкодження та захворювання органів сечової та статеві систем

Анатомо-фізіологічний огляд. Симптоми урологічних захворювань.

Ушкодження сечового міхура, нирок, сечоводів, сечівника. Класифікація. Клінічні ознаки. Методи діагностики. Лікування.

Сечокам'яна хвороба. Етіопатогенетичні чинники. Клінічні ознаки. Діагностика. Лікування.

Гідронефроз. Етіологічні чинники. Клінічні ознаки. Лікування.

Пієлонефрит, пієлонефроз, паранефрит. Етіологічні чинники. Клінічні ознаки. Лікування.

Аденома передміхурової залози. Етіологічні чинники. Клінічні ознаки. Лікування.

Цистит. Простатит. Етіологічні чинники. Клінічні ознаки. Лікування.

Захворювання судин нижніх кінцівок

Анатомо-фізіологічний огляд.

Гостра артеріальна непрохідність. Причини розвитку. Класифікація. Клінічні симптоми захворювань. Діагностика. Принципи лікування та догляду. Ускладнення та прогноз.

Гострі венозні тромбози. Етіопатогенетичні чинники виникнення захворювання. Класифікація. Клінічні ознаки. Методи діагностики. Принципи лікування та профілактики. Ускладнення та прогноз. Раціональне харчування.

Облітеруючі ураження артерій. Облітеруючий атеросклероз. Облітеруючий тромбангіт. Хвороба Рейно. Етіопатогенетичні чинники виникнення захворювання. Класифікація. Клінічні ознаки. Методи діагностики. Принципи лікування та профілактики. Ускладнення та прогноз.

Хронічна венозна недостатність. Варикозна хвороба вен нижніх кінцівок. Анатомічна фізіологія. Етіопатогенетичні чинники виникнення захворювання. Класифікація. Клінічні ознаки. Методи діагностики. Принципи лікування та профілактики. Ускладнення та прогноз.

Клінічне медсестринство у педіатрії

Хвороби новонароджених і дітей раннього віку.

Захворювання новонароджених. Гострі розлади травлення

Пологові травми (пологова пухлина, кефалогематома, ушкодження м'язів, перелом ключиці, ураження периферичної нервової системи): причини, симптоми, діагностика, лікування. Контроль за організацією догляду.

Внутрішньочерепна пологова травма: фактори ризику, причини виникнення, основні клінічні симптоми порушень гемодинаміки головного мозку та крововиливів. Сучасні методи обстеження дітей (офтальмоскопія очного дна, рентгенографія, комп'ютерна томографія, МРТ, електроміографія, ультразвукове дослідження, тепловізорна діагностика, люмбальна пункція). Значення люмбальної пункції в діагностиці та лікуванні. Принципи лікування. Профілактика ушкоджень при пологах.

Асфіксія. Фактори ризику, причини. Комплексний метод реанімації. Профілактика вторинної асфіксії.

Гемолітична хвороба новонароджених: причини, патогенез, клінічні форми, симптоматика, лабораторна діагностика. Проведення диференціальної діагностики між різними видами жовтяниць. Лікування та контроль за доглядом новонароджених з проявами жовтяниці.

Захворювання шкіри і пупкової ранки неінфекційного та інфекційного походження. Етіологія, основні клінічні прояви попрілостей 1, 2, 3 ступенів, везикулопустульозу, міхурчатки, омфаліту. Диференціальна діагностика. Принципи лікування та догляду.

Сепсис: етіологія, шляхи зараження, клінічні форми (септицемія, септикопіємія), клінічні прояви, діагностика, догляд, принципи лікування. Невідкладна допомога при гіпертермії та септичних ускладненнях.

Значення антенатального патронажу в профілактиці захворювань новонароджених.

Диспансерний облік дітей з патологією періоду новонародженості,

особливості імунізації.

Гострі захворювання органів травлення у дітей. Частота і тяжкість, їхнє місце в структурі захворюваності та дитячої смертності. Класифікація захворювань органів травного каналу. Причини виникнення, патогенез, основні симптоми і принципи діагностики гострих розладів травлення аліментарного та інфекційного походження. Принципи лікування відповідно до протоколу.

Симптоми кишкового токсикозу з ексикозом, ступені. Особливості перебігу захворювання та диференціальне надання невідкладної допомоги дітям з кишковим токсикозом, основні принципи оральної регідратації. Контроль за організацією режиму та доглядом. Допомога в разі блювання, парезі кишок. Профілактика гострих розладів травлення.

Рахіт, спазмофілія етіологія, провокуючі фактори, патогенез, класифікація, симптоми і принципи діагностики рахіту, спазмофілії. Лікування відповідно до протоколів. Диспансерний нагляд. Неспецифічна та специфічна профілактика. Надання невідкладної допомоги при ларингоспазмі та еклампсії.

Алергія та алергійні реакції. Загальна характеристика екзо- та ендо-алергенів. Імунологічні механізми розвитку алергійних реакцій.

Алергійні діатези. Етіологія, класифікація за клінічними формами. Особливе місце їх у патології дітей раннього віку. Основні клінічні симптоми відповідно до форм. Принципи діагностики, лікування, профілактики. Диспансерний облік. Особливості імунізації. Надання невідкладної допомоги при гострих алергійних станах у дітей (кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок тощо).

Соматичні захворювання у дітей

Захворювання органів травлення: стоматит, гастрит, виразкова хвороба дванадцятипалої кишки, захворювання печінки, гельмінтози. Етіологія, провокуючі фактори, патогенез, клінічні симптоми, діагностика, сучасні схеми лікування відповідно до протоколів. Особливості догляду принципи дієтотерапії при цій патології. Профілактика захворювань.

Хвороби органів дихання

Гострий риніт, отит, фарингіт, ларингіт, трахеїт. Етіологія, патогенез, клінічні ознаки, діагностика, лікування, профілактика. Диференціальна діагностика при цих захворюваннях. Надання допомоги при гострому стенозуючому ларинготрахеїті.

Гострий бронхіт, пневмонія, бронхіальна астма. Етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, діагностика. Особливості перебігу в дітей різного віку, ускладнення. Сучасні методи обстеження патології дихальної системи. Принципи лікування відповідно до протоколів. Невідкладна допомога при гострій дихальній недостатності на фоні пневмонії, бронхіальної астми. Профілактика.

Захворювання серцево-судинної системи в дитячому віці. Анемія. Лейкемія.

Частота вроджених вад у дітей. Найбільш поширені вроджені вади серця. Неприятливі чинники, які впливають на ембріогенез. Класифікація вроджених вад серця. Діагностичні критерії (клінічні та інструментальні). Симптоми патогномонічні для групи вроджених вад серця. Сучасні методи діагностики і лікування, показання до хірургічного втручання. Диспансеризація. Особливості догляду за дітьми з дефектами міжпередсердної, міжшлуночкової перегородок, відкритою артеріальною протокою, тетрадою Фалло.

Невідкладна допомога при гіпоксемічно-ціанотичному нападі, колапсі, непритомності.

Профілактика вроджених вад серця.

Гостра ревматична лихоманка. Етіологія, патогенез, класифікація. Характеристика перебігу, прогноз. Визначення ступеня недостатності кровообігу. Критерії активності ревматичного процесу. Діагностика, лікування відповідно до протоколу, профілактика.

Характеристика вегетативних дисфункцій. Клінічні симптоми, комплексне обстеження, принципи лікування.

Анемії (постгеморагічна, залізодефіцитна, мегалобластна, гіпо- та апластична, гемолітична). Причини виникнення, класифікація, клінічні ознаки. Особливості перебігу в дітей. Діагностика, особливості гемограм. Антенатальна і постнатальна профілактика анемії, принципи дієтотерапії та лікування відповідно

до протоколу.

Лейкемія: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, діагностика. Сучасні методи лікування. Прогноз. Диспансерне спостереження.

Захворювання сечової системи. Захворювання ендокринної системи у дітей.

Гломерулонефрит. Пієлонефрит. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, діагностика. Принципи дієтотерапії, догляду, лікування відповідно до протоколів, профілактика. Санаторно-курортне лікування. Диспансеризація.

Гостра і хронічна ниркова недостатність. Показання до гемодіалізу та трансплантації нирок. Невідкладна допомога при гострій затримці сечі, гострій нирковій недостатності.

Цукровий діабет. Визначення, етіологія, чинники ризику, патогенез, класифікація, клінічні симптоми, особливості перебігу. Діагностика. Принципи лікування відповідно до протоколу. Організація режиму, дієтотерапії, догляду.

Невідкладна допомога при коматозних станах: гіпо- і гіперглікемічних комах. Диспансеризація. Профілактика цукрового діабету в дітей.

Захворювання щитоподібної залози. Природжений і набутий гіпотиріоз. Розпізнавання гіпотиріозу в перші місяці життя дитини. Клінічні ознаки, принципи лікування відповідно до протоколу, прогноз.

Інфекційні захворювання у дітей

Туберкульоз. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки відповідно до форм, діагностика. Принципи лікування відповідно до протоколів. Специфічна та хіміопротекторна профілактика туберкульозу в дітей і підлітків у сучасних умовах. Диспансерне спостереження.

Закон України «Про затвердження Загальнодержавної цільової соціальної програми протидії захворюванню на туберкульоз на 2012-2016» від 16.10.2012 р. № 5451 VI. Роль медсестри-бакалавра в проведенні програми.

Невідкладна допомога при легеневої кровотечі.

Гострі респіраторні вірусні інфекції. Грип, парагрип, аденовірусна

інфекція. Етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічні симптоми, діагностика. Специфічні засоби лікування та профілактики. Заходи у вогнищі інфекції.

Екзантематозні дитячі повітряно-краплинні інфекції

Кір, краснуха, вітряна віспа, скарлатина. Визначення, етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічна картина відповідно до форм, діагностика. Принципи лікування відповідно до протоколу. Ускладнення. Заходи у вогнищі інфекції. Профілактика: специфічна та неспецифічна. Наказ МОЗ України від 11.08.2014 р. №551 «Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні».

Неекзантематозні дитячі повітряно-краплинні інфекції

Дифтерія, менінгококова інфекція, епідемічний паротит, кашлюк. Визначення, етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічні ознаки відповідно до форм, діагностика. Принципи лікування відповідно до протоколу. Ускладнення. Заходи у вогнищі інфекції. Профілактика: специфічна та неспецифічна. Наказ МОЗ України від 11.08.2014 р. №551 «Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні».

Кишкові інфекції у дітей

Шигельоз, сальмонельоз, кишкова колі-інфекція. Визначення, етіологія, епідеміологія, патогенез, класифікація, клінічна картина відповідно до форм, діагностика. Дієтотерапія та лікування відповідно до протоколу. Заходи у вогнищі інфекції. Профілактика. Роль медичної сестри в проведенні профілактики гострої кишкової інфекції.

Критерії оцінювання вступного фахового іспиту

Фаховий іспит проводиться у формі комп'ютерного тестування з використанням Google-форм у форматі самостійного діалогу вступника з комп'ютером.

Кількість тестових завдань — 50 тестів.

Тести вступного фахового іспиту містять завдання, що передбачають вибір однієї правильної відповіді з групи запропонованих варіантів відповідей.

Оцінювання тестових завдань здійснюється за наступним принципом:

- 4 бали, якщо вибрано правильну відповідь.
- 0 балів, якщо вибрано неправильну відповідь, або вибрано більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

Вступний фаховий іспит оцінюється за 200-бальною шкалою.

Результати вступного фахового іспиту з показником нижче за 100 балів є незадовільними, а вступники, які отримали такий бал, не допускаються до участі у конкурсному відборі на навчання.

Вступники, які за результатами вступного фахового іспиту отримали 100 балів та вище отримують можливість брати участь у конкурсному відборі на навчання.

Рекомендована література

Клінічне медсестринство у внутрішній медицині

Базова:

1. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник / О. С. Стасишин [та ін.]; За ред. В. В. Стасюка. – 5-е вид., перероб. і допов.. – К.: ВСВ “Медицина”, 2019. – 496 с.

2. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник / Ю.І. Децик, О.Г. Яворський, Є.М. Нейко та ін.; За ред. проф. О.Г. Яворського. – 5-е вид. – Київ: ВСВ “Медицина”, 2018. – 552 с. + 12 кольор. вкл.

3. Медсестринство у внутрішній медицині : підручник / [Шегедин М. Б., Безкоровайна У. Ю., Неділько Р. В. та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 224 с. : іл.

Допоміжна:

1. Медсестринство у внутрішній медицині: навч. посіб. / М.Б. Шегедин, І.А. Шуляр, Л.М. Подносова, Л.П. Дацко, О.Т. Шавала. – К.: Медицина, 2009. – 176 с.

2. Невідкладні стани у внутрішній медицині: Підручник для мед. ВНЗ I-III р.а. – 3-тє вид. Затверджено МОЗ / Баран С.В. – К., 2015. – 136 с.

3. Практикум із внутрішньої медицини: Терапія: навч. посіб. / за ред. О. С. Стасишин. – К.: ВСВ “Медицина”, 2015. – 256 с.

4. Андрейчин С.М. Методика обстеження терапевтичного хворого: навч. посіб. / С. М Андрейчин, Н. А. Бількевич, Т. Ю. Чернець. – Тернопіль: ТДМУ

“Укрмедкнига”, 2015. – 260 с.

5. Внутрішня медицина. Терапія: підручник / Середюк Н.М., Вакалюк І.П., Стасишин О.С. – К.: Медицина, 2013. – 688 с.

Клінічне медсестринство в хірургії

Базова:

1. Кіт О. М. Медсестринство в хірургії: підручник / О. М. Кіт, О. Л. Ковальчук, Г. Т. Пустовойт . - Тернопіль : Укрмедкнига, 2015. - 494 с.
2. Невідкладні стани в хірургії: навч. посіб. / К. М. Бобак [та ін.]; за ред. Л. М. Ковальчука. - К. : ВСВ "Медицина", 2017. - 560 с.
3. Перша медична (екстрена)допомога з елементами тактичної медицини на догоспітальному етапі в умовах надзвичайних ситуацій: навч. посіб. / за ред. В. С. Тарасюка. - К. : ВСВ Медицина, 2015. - 368 с.
4. Практикум з медсестринства в хірургії: практикум / Р. О. Сабадишин, О. В. Маркович, В. О. Рижковський, Б. З. Чижишин. – Вінниця: Нова Книга, 2017. –360 с.

Допоміжна:

1. Касевич Н.М. Медична етика і деонтологія: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 200 с.
2. Касевич Н.М., Шаповал К.І. Охорона праці та безпека життєдіяльності працівників: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 248 с.
3. Тарасюк В.С., Кучанська Г.Б. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності: підручник. — К.: Медицина, 2010. — 488 с.
4. Хірургія дитячого віку: підручник / За ред. В.І. Сушка, Д.Ю. Кравчені. — К.: Медицина, 2009. — 800 с.
5. Чепкий Л.П., Ткаченко Р.О. Анестезіологія, реаніматологія та інтенсивна терапія. — К.: Вища школа, 2004 — 326 с.
6. Черенько М.П., Ваврик Ж.М. Загальна хірургія. — К.: Здоров'я. — 2004. — 612 с.
7. Шидловський В.О., Захараш М.П. Факультетська хірургія. — Тернопіль: Медкнига, 2002. — 378 с.
8. Боженков Ю.Г., Стороженко И.Н. Интенсивная терапия в неотложной хирургии живота. — М.: Медкнига, 2001. — 228 с.
9. Ковальчук Л.Я. Невідкладна хірургія. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 270 с.
10. Практичне медсестринство: навч. посіб. / за ред. Л. Я. Ковальчука. - Тернопіль :Укрмедкнига, 2012. - 432 с

11. Навчальний посібник з хірургії в модулях: навч. посібник / За ред. Л.М. Ковальчука. – 2-е вид. – К.: Медицина, 2011. – 480 с.

12. Хірургія: підручник / За ред. Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хімича. – К.: Медицина, 2010. – 712 с.

Клінічне медсестринство в педіатрії

Базова:

1. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики: підручник / С. К. Ткаченко та ін.; за ред.: С. К. Ткаченко, Р. І. Поцюрка. - 8-е вид., стереотипне. - К. : ВСВ "Медицина", 2021. - 592 с.б.

2. Практичні навички в педіатрії: навч. посіб. / Н. О. Курдюмова та ін. - К. : ВСВ "Медицина", 2018. - 296 с.

3. Пропедевтична педіатрія: підручник для студ. вищ. навч. закладів / В. Г. Майданник та ін.; за ред. В. Г. Майданника. - 2-е вид., випр. та допов. - Вінниця : Нова Книга, 2018. - 872 с.

4. Клінічне обстеження дитини: навч. посіб. / О. В. Катілов та ін. - Вінниця : Нова Книга, 2017. - 520 с.

5. Педіатрія: підручник / О. В. Тяжка та ін; за ред. О. В. Тяжкої. - 4-е вид. - Вінниця : Нова Книга, 2016. - 1152 с.

Допоміжна:

1. Клінічне медсестринство в педіатрії: підручник / В. С. Тарасюк та ін. ; за ред. В. С. Тарасюка. - 2-е вид., перероб. і доп. - К. : "Медицина", 2006. - 264

2. Клінічне обстеження дитини: навч. посіб. / О. В. Катілов та ін. - Вінниця : Нова Книга, 2017. - 520 с.

3. Медсестринство в педіатрії: підручник / В. С. Тарасюк та ін.; за ред. В. С. Тарасюка. - К. : ВСВ "Медицина", 2014. - 336 с.